

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Bune Practici

Outdoor Education

Trunchiul de la a Educa

AURORA LEFTER, IOANA CHERCIU

Unitatea școlară –C.S.E.I. „Elena Doamna” Focșani România

www.cseielenadoamna.ro

1 Context

Elevii claselor a V-a de la CSEI „Elena Doamna” și Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani au participat în vacanța de primăvară la ateliere de învățare în cadrul natural din zona montană Lepșa, din județul Vrancea. Programul a propus o abordare experiențială, de a învăța prin explorarea directă, de a reflecta și de a fi creativ. pentru a dobândi abilități de învățare "out-of-doors". Activitățile au avut un caracter transdisciplinar, teoria și modulele practice propuse au fost din aria curriculară matematică și științe, incluzând: matematică, știință, artă, dar și educație fizică și sport, sănătate, patrimoniu cultural, mediu și dezvoltare .

Atunci când am abordat acest tip de învățare, ne-am bazat propunerea pornind de la piramida învățării, și anume că cea mai eficientă învățare apare atunci când sunt folosite metode de învățare experiențială(*Inveti cu creierul, mâinile și inima!*), iar la copiii cu dificultăți de învățare este mai eficientă învățarea în context nonformal, cât mai aproape de realitatea înconjurătoare. Aproximarea conținuturilor de copilul cu deficiențe de intelect și adaptarea lor, găsirea celor mai eficiente metode pentru a realiza o învățare facilă au constituit argumente și priorități în abordarea actului învățării.

2 Objective

Obiectivele acestui model de bune practici sunt:

- învățarea multisenzorială, explorând mediul „learning by doing”
- creșterea motivației pentru învățare și îmbunătățirea rezultatelor școlare prin studierea matematicii, științei și artelor în mediul înconjurător
- dezvoltarea abilităților personale și sociale prin activități în aer liber
- înțelegerea beneficiilor pentru sănătate, dobândite prin organizarea învățării în aer liber.

3 Derularea modelului de " Bune practici"

Educația în aer liber este un domeniu interdisciplinar de cercetare și educație, care a implicat, printre altele:

- spațiul de învățare, mutat din viață în societate, în mediul natural și cultural
- accent pe interacțiunea dintre experiența senzorială și învățarea în sala de clasă
- valorizarea spațiului natural ca un nou mediu de învățare, ce oferă resurse și experiențe unice.

Principalele metode folosite au fost formarea practică, munca de cooperare, diverse activități de învățare prin descoperire, reflecții individuale și de grup, precum și discuții. Conținutul tematic s-a bazat pe "învățarea prin practică", combinată cu "reflecția asupra acțiunii". Metode noi de predare a disciplinelor în mijlocul naturii *learning by doing*, au îmbinat utilul cu plăcutul, eliminând stresul (abordări interactive, cross-culturale, jocuri de rol, activități de teambuilding). Atmosfera pozitivă, schimbul și distracția au făcut parte din procesul de învățare în timpul săptămânii. Cursul s-a desfășurat în principal în aer liber, aproape de natură, în peisajul rural și urban, geografie, istorie și științe sociale.

Primul program s-a desfășurat în mediul rural la munte și ultima zi în oraș.

Luni: Tema: „Pământ, Foc, Aer și Apă”. Am folosit o abordare investigativă, asociind teoria și practica. Primul a fost aerul. Investigăm aerul, proprietățile și aplicațiile sale de către atelierele conectate la subiecți. Participanții împărtășesc experiențe și bune practici.

Marti: Tema: "Focul, prietenul și inamicul omului" Focul a fascinat mereu oamenii și a schimbat cu mult timp în urmă, modul nostru de viață.

Miercuri: Tema : "Pământul ". Am vizitat rezervația naturală Lepșa unde copiii au studiat formele de relief, au observat tipuri de soluri, au făcut experimente. Participanții și-au împărtășit experiența și bunele practici.

Joi: Tema: "Muzica Apelor". Am mers la Cascada Putnei, s-au observat malurile, vegetația și animalele din preajma apelor, experimente.

Vineri: Tema: „Pădurea ca ecosistem”- formele de relief, tipuri de copaci din pădure, animale. **Sâmbătă:** La întoarcere, s-a realizat portofoliul activității și o machetă a ecosistemului vizitat.

4/Evaluarea activității

Abordată transdisciplinar, învățarea a devenit mai ușoară și relaxantă, conducând la rezultate mai bune decât cele dintr-un mediu competitiv datorită acțiunii „learning by doing”, completată de:

- Un cadru natural mai plăcut, mai relaxant în care copiii s-au manifestat mai liber, autentic, unde au avut posibilitatea de a prezenta un comportament firesc, necenzurat de formalismul și rigiditatea instituțiilor școlare;
- Un mediu mai provocator/ stimulator care a răspuns curiozității naturale/firești a copiilor, a incitat la investigare, cercetare, rezultând cunoaștere, învățare reală, practică;
- Contactul direct cu natura, în acest mod copiii având posibilitatea interacțiunii cu elementele mediului înconjurător fără vreo mijlocire, fără substitute, fără simulare artificială;
- Dezvoltarea personală a celor implicați, care, își pot evalua, măsura forțele proprii, își pot învinge temeri, depăși convingeri personale și dificultăți de învățare, pot trece bariere sociale etc.;
- Mișcarea implicată de activitățile de tip outdoor a asigurat o dezvoltare fizică dezirabilă care reprezintă de asemenea un beneficiu major, duce la o sănătate corporală și mentală mai mult decât semnificativă care la rândul-le influențează funcționarea corespunzătoare a organelor interne și a organismului în ansamblu;
- Dezvoltarea socio-emoțională armonioasă este o altă rezultată a acestui tip de educație deoarece prin relațiile interpersonale stabilite între participanți (copil-copil, copil-adult) s-a dezvoltat spiritul de echipă, de fair-play, apartenența la un grup social, a crescut gradul de implicare/participare activă, s-au intensificat relațiile sociale, s-au diversificat și au nuanțat formele comunicării sociale/ personale;
- Exersarea aptitudinilor mai puțin vizibile/ cunoscute care nu pot fi observate/ exersate în sala de clasă;
- Educația outdoor a permis un nivel ridicat de creativitate/ ingeniozitate, atât din partea organizatorului, al coordonatorului cât și din partea participanților, în ceea ce privește proiectarea activității, conceperea acesteia sau în prezentarea diferitelor soluții identificate în rezolvarea problemelor ridicate;
- Latura interactivă a activităților în aer liber a asigurat o mai bună cunoaștere a copiilor, cunoaștere a acestora în diferite ipostaze și situații de învățare pe axa comportament-atitudine-aptitudine.

5/Limite

Educația în aer liber este o abordare holistică a învățării. Prin implementarea învățării în aer liber, ne așteptăm ca elevii să fie mai motivați, învățarea de lungă durată și atractivă, prevenind abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii

La „noi”, dacă sunt organizate activități de tip outdoor, de cele mai multe ori sunt reduse la plimbări în natură și ecologizarea unor spații verzi din apropierea unității școlare, la plantat puieți, adunat frunze, castane sau conuri, excursii la monumente istorice, jocul liber sau organizat în curtea școlii/grădiniței ori în parcul din vecinătatea instituției sau poate dacă timpul permite se mută mobilierul din clasă în curte și se desfășoară acolo lecția/activitatea în stil clasic.

Este timpul să conștientizăm beneficiile și facilitățile acestui tip de educație, „să părăsim prispa” instituției/clădirii pentru a ne aventura cu puțină creativitate și imaginație în natura ce încă ne înconjoară, „să rupem barierele” înălțate de rutină, indiferență, comoditate și uneori de necunoaștere, și, să oferim copiilor noștri o alternativă interesantă și mai atractivă.

În urma diseminării acestui tip de activitate, s-au desprins următoarele minusuri:

- Lipsa unei legislații clare și a unor norme metodologice de aplicare coerente care să reglementeze acest tip de educație și care să-i stabilească locul în curriculumul școlar;
- Reticența la nou, la schimbare a multor cadre didactice, precum și riscurile aferente activităților organizate în aer liber pe care cadrele didactice nu sunt dispuse să și le asume din teamă, comoditate sau presiuni sociale din partea colegilor, a direcțiunii sau a părinților copiilor;
- Formarea inițială și/sau continuă insuficientă a cadrelor didactice în ceea ce privește activitățile de tip outdoor.

6/Perspective

Elevii au manifestat dorință de a participa la activități în cadrul cercului „Prietenii naturii”, inițiat special pentru activități outdoor. Implicarea părinților în parteneriatul „Natura, prietena mea”, organizarea unor tabere și participarea la acțiuni de voluntariat de mediu, introducerea opționalului „EcoAtitudine” sunt noi direcții de acțiune ale școlii.

